

Hematológia

Durva bazofil pontozottság ólommérgezésben (Coarse basophilic stippling in lead poisoning) Chan NC, Chan KP. (Prince of Wales Hospital): *Blood* 2017; 129: 3270.

Egy 62 éves nő jelentkezett állandó periumbilicális fájdalommal. Normochrom normocytar anaemiát (a hemoglobinszint 64 g/l volt) és enyhe vesekárosodást találtak (karbamid: 6,2 mmol/l; kreatinin: 149 μmol/l). A gyomor-bél rendszeri endoszkópia nem talált kórosat. A betegnek generalizált rohama volt. A vérben a vörösvérsejtek durva bazofil pontozottságát mutatták ki (Wright–Giemsa-festéssel). A vér ólomszintje jelentősen emelkedett volt (151 μg/dl; a normálérték <5 μg/dl). Dimerkapto-borostyánkősav, azaz DMSA-kezelő gyógyszert adtak, amelyet követően a hemoglobinszint és a vesefunkció javult. Az anamnézis kiderítette, hogy a beteg sok növényi étrend-kiegészítőt fogyasztott több mint egy éve. A toxikológiai laboratórium az egyik étrend-kiegészítőben extrém magas ólomszintet mért (108 389 μg/ml). Az Egyesült Államok Élelmiszer-biztonsági és Gyógyszerészeti Hivatala (FDA) a gyermeknek adott termékekben 0,5 μg/ml maximális szintet engedélyez.

A vérplazma 150 μg/dl ólomszintje potenciálisan letális, nephropathiával és encephalopathiával társulhat. A vörösvérsejtek bazofil szemcsézettsége előfordul ólommérgezésben, thalassaemiában, pirimidin-5'-nukleotidáz enzim hiányában és arzénmérgezésben.

A rövid közleményben egy színes fénymikroszkópos kép látható. A sok vörösvérsejt közül négyben látszik sok apró bazofil szemcse. A szerzők irodalmi hivatkozásokat nem adnak meg.

Lángoló plazmasejtes leukaemia (Flaming plasma cell leukemia) Ranjbaran R, Golafshan H. (Shiraz University of Medical

Sciences, Faculty of Paramedical Sciences, Diagnostic Laboratory Sciences and Technology Research Center, Shiraz, Irán; e-mail: reza_ranjbaran2009@yahoo.com): *Turk J Hematol.* 2018; 35: 134.

Egy 58 éves férfi jelentkezett anaemiával és splenomegaliával. A perifériás vérkenetben „pénztekercsképződés” és 28% mononucleáris sejt látszott, amelyeket plazmasejteknek vélték. Flow citometriás immuntipizálással a perifériás vérben a nagy mononucleáris sejt populáció CD38-, CD138- és CD20-pozitív, valamint CD45-, CD19- és CD56-negatív volt. A szérumfehérje-elektroforézis normális mennyiségű γ-globulint és a normálisnál háromszor nagyobb mennyiségű β-globulint mutatott ki.

A betegnél IgA monoklonális gammopathiát diagnosztizáltak. A végleges diagnózist azonban a szérumimmunoglobulinok immunofelometriás vizsgálata adta. Az IgG 8,1 g/l, az IgA 16 g/l és az IgM 0,22 g/l volt.

A plazmasejteknek különleges morfológiai tulajdonságaik vannak, például ovális alakúak, magjuk excentrikus. Az IgA-t szekernáló plazmasejtek citoplazmája pirosas (pinkish) árnyalatú, sok glikoprotein, illetve bőséges riboszóma jelenlétével, és mint lángoló sejtek ismeretesek. A plazmasejtes leukaemia és különösen az IgA-variánsa a plazmasejt-dyscrasia ritka és agresszív típusa. A perifériás vérkenet nagyon hasznos lehet a diagnosztikában.

A rövid közleményben lángoló sejtekről (flaming cells) 9 fénymikroszkópos felvétel látható. Mindössze két irodalmi hivatkozást adnak meg.

Gáspárdy Géza dr.

Szív-ér rendszeri betegségek

A fenyegető akut szívesemény előjelei (Warning signs of impending acute cardiac events. Implications for mobile and wireless technology) Held EP, Chugh SS. (Sumet S. Chugh, Cedars-Sinai Medical Center, Heart Institute, Advanced Health

Sciences Pavilion, Suite A3100, 127 S San Vicente Blvd, Los Angeles, CA 90048, Amerikai Egyesült Államok; e-mail: sumet.chugh@cshs.org): *Circulation* 2018; 138: 1617–1619.

Az anginán és a légzési nehézségen kívül a betegek gyakran éreznek általános fáradtságot, szorongást, influenzaszerű tüneteket. Ezek persze nem specifikusak, átfedésben vannak nem cardialis állapotokkal is. Az ilyenekkel orvoshoz fordult kanadai nők halálázása 8,7% volt az orvoshoz nem fordultak 11,1%-ával szemben, a férfiak körében azonban nem volt különbség. Az oregoni hirtelen váratlan halálózást vizsgáló tanulmány szerint a letális esemény előtt már négy héttel voltak figyelmeztető jelek – és az orvoshoz fordulók körében kevesebben haltak meg. Ha azonban mindenki így tenne, azt az egészségügyi ellátás nem bírná el. Segíthetne az okostelefon és a testen viselt érzékelők széles körű alkalmazása. A szívelégtelenek számára kifejlesztettek ilyen programokat (például <http://www.hfsa.org/patient/patient-tools/patient-app>). Az aritmiaszűrésre számos program készült, például az Alive Cor (www.alivecor.com), amely két elektróda mellkasra helyezésével és az okostelefon használatával működik (házánkban is több helyen van telefon-EKG-kontrollon rehabilitált betegcsoport). Ausztráliában a fenyegető akut infarktus felismerésére, gyanú esetén a betegnek a készülék által feltett kérdésekre igennel vagy nemmel kell válaszolni, és ha alaposnak ítéli a program a panaszt, automatikusan tárcsázza a 911-et (a mentőket). Ha nem tűnik ennyire súlyosnak, a program felszólítja a beteget az EKG készítésére, és pozitív esetben sürgeti a mentőket – ám ez a készülék még nincs az üzletben. A demográfiai adatok, a pulzus és az EKG alapján képzett pontszámmal eldönthető, hogy mennyire sürgős a beavatkozás – coronariaközpontba kell-e vinni a beteget, vagy elég, ha az orvosát hívja, vagy elég az otthoni gyógyszerekkel közbelépni – ez még nincs kidolgozva.

Apor Péter dr.